

SKOLETT 42 20 1939
7-1 SKOLETT 42 20 1939

1940 - OSLOFJORD FESTNING/RAUØY FORT - NØYTRALITETSVAKTEN/KRIGEN.

Etter den nyordnede 90 dagers rekruttskole ved Bolærne fort, ble undertegnede sammen med en større kontingent av mannskapsstyrken overført til nøytralitetsvakt ved Rauøy fort, en av de første dagene i september måned 1939.

Nøytralitetsvakttjenesten innbefattet flytende og landbaserte enheter Marinen innen de tre sjøforsvarsdistrikter og en viss styrke av Hæren.

Fortene Bolærne mot vest og Rauøy ved Fredrikstadlandet, var de to frontfortene i Oslofjord festning, på fastlandet på Tønsbergssiden inngikk nok et sværkalibret fort, Måkerøy, med sine 38 cm kanoner.

Dertil kom lyskasterstasjoner, meldeposter og en flytende vaktlinje ut ved Færder fyr. Festningens ledelse, kommandantskapet, var basert på Håøya ved Tønsberg, mens sjøforsvarsdistriktets hovedkvarter var i Horten.

Rauøy fort var et dengang typisk bestykket kystartillerifort, med 2 stk middelskaliber kanonbatterier, ett på Sydspissen og ett omtrent midt på øya, på en høyde kalt Singelfjellet.

Hertil kom luftvern, store stasjonære lyskastere både internt plassert på øya og også fremskutt, bl a på Misingen, syd for Rauøy, og meldepos

Av passive stridsmidler må nevnes de såkalte minelinjemerker, som bestod av flere større jernrammer plassert på rekke opp fra stranden.

Forsynt med utspente seilduksstrimler, skulle disse merkene tjene som siktemerker for mineleggerne ved utlegging av det planlagte minfelt mellom Rauøy og Bolærne.

Den foran nevnte luftvern avdelingen var oppsatt med helt nye autmatvåpen vannavkjølte Colt-mitraljøsen, som nylig hadde erstattet Hotchkiss mitraljøsen og Madsen-maskingeværet; og de fra Bofors helt nyinnkjøpte 40 mm maskinkanoner. Såvidt jeg husker ble de første av disse kanontyper i kystartilleriet prøveskutt fra standplass på Verdens Ende, Tjøstøen høsten 1939.

Under kommando av en egen gruppesjef inngikk fortene Bolærne og Rauøy som en egen gruppe i Oslofjord festning. Denne festningen var på papiret tilsynelatende en sterk kystfestning, på faglig hold endog omtalt som Nord-Europas sterkeste. Men dette var på papiret. Realiteten var en annen. Ved Rauøy fort manglet fortifikasjoner helt; bortsett fra en viss beskyttelse for hovedbatterienes ildledningsinstrument, orografen. Således holdt Gruppekommandoplassen til i et treskur, og kanonene var plassert i åpne stillinger, "åpne brønnstillinger".

Men det skal også tilføyes at på Rauøy foregikk en viss fortifikatorisk utbygging, som ville ha gitt ledelseelementet en fjelldekning, dersom det hadde blitt ferdig, men det ble det dessverre ikke.

Rauøy er i nord-sydretningen en forholdsvis langstrakt øy, med en godt skogbevokst nordlig halvpart som ender i en lavahøyde, Rauøykalven, og fra det midtre før nevnte Singelfjellet en naken sydlig del, som ender i Sydspissen.

Den 6 km brede hovedskipsleia går mellom Rauøy og Bolærne, mens det på østsiden, mellom Rauøy og Fredrikstadlandet går en led farbar for mindre fartøyer forbi Engelsviken og videre inn Oslofjorden.

Det var bare den sydlige halvpart av Rauøy som var befestet militært, idet den nordlige delen var i privat eie. I Grensen mot Statens eiendom lå en pelsdyrgård, revegård, og i dette området var det flere beboelses hus, med sivile beboere, dels i privat arbeide, dels tilsatte i administrasjonen, vakt- og oppsynstjenesten ved Fortet.

Da det er av interesse for selve stridshendingene skal i denne sammenheng nevnes at bukten mot den nordøstlige strandlinjen nedenfor pelsdyrgården også kaltes revegårdsbukten.